

Ercan YAZGAN



Usta tiyatrocunun yıllarca tiyatro sahnelerinde boy göstermesine rağmen ancak tv ile tanışmasının ardından şöhreti yakalayan sanatçılarımızdan. Tiyatrocunun olabilmek için ailesine karşı büyük uğraş vermiş. Çok doğru bir seçim yaptığını düşünüyor. Ona göre meslek doğru ama ülkesi yanlış. Türkiye'de tiyatroya olan ilgisizlikten şikayetçi usta oyuncu ama yine de büyük bir aşkla bağlı mesleğine. 42 yıldır olduğu gibi bu defa 'Aşkın Gözüne Gözlük' adlı oyunla yine tiyatro izleyicisiyle buluşmaya devam ediyor. Bu ay 'Kahve Molası' köşemizde konuk ettiğimiz Ercan Yazgan ile keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Röportaj: Hülya KAPUCU

ACME: Tiyatro nasıl girdi hayatınıza anlatır mısınız biraz, ne yönlendirdi sizi bu mesleğe?

Ercan YAZGAN: Tiyatroya Üsküdar Halk Tiyatrosu'nda amatör olarak başladım. 1964 senesinde Ulvi Uraz Tiyatrosu'nda profesyonel olarak devam ettim. 42 senedir bu işin içindeyim. Benim babam polisti, benim de polis olmamı istiyordu. Beni zorla polis koleji imtihanlarına soktu. Bildiğim her şeye yanlış cevap verdim, sıfır puan aldım. Yanlışlıkla 20-30 puan alsam polis çocuğu olduğum için beni hemen alacaklar. Oradaki komiser, "bu, ya çok zeki ya da çok aptal bir çocuk, sıfır puan olmaz ki" dedi. Sonra Deniz Harp Okulu sınavlarına soktular, oradan da

sıfır puanla çıktım. O zamanlar halk evleri vardı, şimdiki gibi siyasi değildi. Orada başladım tiyatroya. Annem çok destekledi ama babam hiç istemedi. 25 sene sonra "Perihan Abla" dizisi ile şöhreti yakaladım. Babam bana hala "tüh tüh sözümü dinleseydin şimdi vailydin" diyordu.

ACME: Özellikle dedeniz pek memnun olmamış sanırım sizin bu mesleği seçmenizden.

Ercan YAZGAN: Dedem Sinop'luydu. O zaman biz 'Hababam Sınıfı'nı oynuyorduk. Ses mecmuasında boy boy resimlerimiz çıkıyordu. Dedeme "senin torun artist oldu" demişler. Dayımı çağırmış, "adamları topla gidin Er-

can homoseksüel olduysa vurun" demiş. Ben tek erkek torunuydum. Çok kıymetliydim onun için ama artist olmamı yediremedi kendine. O zaman şartlar daha farklıydı tabii. Şimdiki gibi değildi ki. O zamanlar böyle işlerle uğraşanlara kötü gözle bakıyorlardı.

ACME: 40 yılı aşkın bir zamandır tiyatro sahnelerindesiniz. Tiyatroyla dolu dolu geçen bunca yıl yaşamınıza neler kattı ya da neler götürdü sizden?

Ercan YAZGAN: Benden hiçbir şey götürmedi. Ben mesleğime aşığım. Şimdi doğsam yine tiyatrocunun olmak isterim. Mesleğimiz doğru da ülkesi yanlış. 42 sene boyunca bu ülkede yap-

tığım işleri başka herhangi bir yerde yapsaydım şimdi Büyük Ada benimdi. Bu ülkede ancak bu kadar oluyor işte.

ACME: Peki yaşadığınız bu zorluklardan dolayı zaman zaman keşke babamın sözünü dinleseydim de bu işe hiç girmeseydim dediğiniz oldu mu?

Ercan YAZGAN: Hiçbir zaman demedim. Ben 6 defa tiyatro kurup batırmış adamım. Ben inatla hep Türk yazarların oyunlarını oynadım. Benim hocam Ulvi Uraz'da öyleydi. "Benim milletimin söyleyeceği bir takım sözler var onu da ancak Türk yazarlar yazabilir" derdi. Ben de aynı fikirdeyim. Bir Fransız komedisi benim halkımı ne kadar ilgilendirir ki, sadece güler geçer. Halkın sorunlarını anlatmak için Türk yazarlar şart dedim o yüzden sürekli tiyatro kurup batırdım.

ACME: Sadece Türk yazarların oyunlarını oynama konusunda belirttiğiniz için mi kapandı tiyatrolarınız. Yoksa işletmeciliğin oyunculuktan farklı olması ya da Türkiye'de tiyatroya karşı olan ilgisizliğin etkisi de var mıydı?

Ercan YAZGAN: Tabii ki işletmecilik farklı bir olay. 1964 yılında Küçük Sahne'de her gün matine-suare oynanıp kıyamet kopan bir dönemde 38 tane özel tiyatro salonu vardı. Bunların hepsi iş yapıyordu. Ama zaman içinde insanları tiyatroya küstürdüler. Kendi dalımızı kendimiz kestik. Sinemada da aynı şey söz konusu oldu. Seks filmi furyası başladı bir dönem. Çok para kazanmak için herkes yaptı. Şimdi daha yeni yeni sinema seyircisi oluşuyor Türkiye'de.

ACME: Ne oldu da küstü tiyatro izleyicisi?



Ercan YAZGAN: Tiyatroya çok zengin insan gelmez. Orta tabaka gelir. Türkiye'de yalnız zengin ve fakir kaldı. Orta tabakayı bitirdiler. Şu an bizim biletlerimiz 20 YTL. En düşük seviyede tutuyoruz. 5 kişilik bir aile gelmek istese 100 YTL eder, o parayla bir aile bir haftalık geçimini sağlıyor. Bu devlet yardımı ile olacak iş değil. Ancak devlet, "sen benim adıma oyna, ben senin kestiğin bilet karşılığı paramı vereyim" derse o zaman olur.

ACME: Neden sadece orta tabaka ilgileniyor tiyatroyla sizce, zenginlerin kültürü yeterli değil mi tiyatro için?

Ercan YAZGAN: Zenginler, etrafa kendini göstermeye çalışan artist takımı Laïla, Reina her gece dolaşüyor. Niye tiyatroya gelsinler? Orada kendilerini gösteremezler ki. Orada resimleri çekilmez, orada kolyesi, takıları, elbisele ri görünmez...

ACME: Yıllarca tiyatro yapmanıza rağmen ancak 'Perihan Abla' dizisiyle şöhreti yakaladınız, sonra 'Bizimkiler' ile bu şöhret iyice pekişti ve artık herkes tarafından tanınır hale geldiniz. Televizyonla tanışmanız ilk nasıl oldu?

Ercan YAZGAN: Kandemir Konduk ile biz çok eski dostuz. Bir gün beni aradı 'Perihan Abla' diye bir dizi

yazdığını oradaki Şoför İsmet'i benim oynamamı istediğini söyledi. Ben pek sıcak bakmadım. Çünkü 4 tane çocuk tiyatrosunda oynuyordum, bir de Bakırköy'de kendi tiyatromuzda oynuyordum. Zamanım yoktu. Kandemir Konduk, "O zaman diziyi geri çekiyorum" dedi. "Kaç bölüm sürecek" dedim, "dört bölüm" dedi, 67 bölüm sürdü.

ACME: Neler değişti hayatınızda bu şöhretle birlikte? Şöhretin etkisi tiyatroya yansdı mı? Malum, insanlar tv den tanıyıp sevdikleri kişileri tiyatrodada daha yakından görmek için oyunlarına da gidiyorlar, izleyici kitleniz arttı mı tiyatrodada?

Ercan YAZGAN: Bülent Kayabaş ile birlikte Bakırköy'de bir tiyatro kurmuştuk. Yürürken kimseye çarpmadan gitmene imkan yok. O kadar kalabalık bir yerdi Bakırköy. Bir hesap yaptık, bunun binde biri gelse kapı pencere kırılır dedik. 5 sene boğuştuk. Bu beş sene boyunca 30-40 kişi gelince birbirimizi tebrik ediyorduk. Ben Çevre Tiyatrosu'nda oynarken 450 kişilik salonun izleyicilerinin 200'ü Bakırköy'den, 100'ü Fatih'ten, 100-150'si Aksaray'dan gelirdi. Salon dolardı. Biz Bakırköy'de 200 kişilik salonu dolduramadık, sonunda battık. Aradan 2 sene geçtikten sonra bu defa Cihat Tamer'le bir tiyatro kurduk. Aynı zamanda da Kenter'lerde oynuyordum o zaman. Kenterlerin hiç görmediği seyirci geliyordu, kıyamet kopuyordu adeta. Aynı oyundu üstelik. Bir gün müdürümüz, "bizi Bakırköy'den istiyorlar" dedi. "Bakırköy'ün seyircisi yok, ben gitmem" dedim. "Parayı peşin verecekler" dedi. O zamanın parasıyla 5 lira veriyorlarsa ben "10 lira versinler gidelim" dedim.

Kabul ettiler. Ben tiyatroya hep oyundan 2 saat önce geliyorum. O gün de erken gittim, bir baktım yerimiz kalmamıştır yazıyor. İnanamadım.

ACME: Bu diziden sonra oluyor değil mi?

Ercan YAZGAN: Evet diziden sonra. Kapılarda bilet için insanlar birbirlerini yemeye başladılar. Ayakta duracak yer kalmadı salonda. Yine aynı oyunu oynuyorduk oysaki.



ACME: Türk toplumunun tiyatroya bakış açısı nasıl? Aslında sadece tiyatro ile de sınırlanamayalım. Toplumumuzun sanata ve sanatçıya bakış açısı nasıl sizce?

Ercan YAZGAN: Bizim milletimizin sanata bir bakış açısı yok. Televizyondaki herkes sanatçı bu ülkede. Ben artık sanatçıyım demiyorum, tiyatro oyuncusuyum diyorum o yüzden. Bir manken ile bir tiyatro oyuncusunu aynı kefeye koymak zor ama maalesef bizim ülkemizde konuyor.

ACME: Oyunculuk yeteneği olmasa da medyatik olmalarını kullanarak oyunculuk yapan birçok isim var. Nasıl değerlendiriyorsunuz bu durumu?

Ercan YAZGAN: Cahil cesareti olarak nitelendiriyorum. Ben 42 senedir bu işin içindeyim okumadığım, ezberlemediğim bir oyun için sahneye çıksam tutulur kalırım. Öyle bir cesaretim yok. Karşımda yüzlerce insan görünce ne söyleyeceğimi şaşırıyorum.

ACME: Birkaç sinema filminde de oynadınız, oyunculuk yeteneğinizi orada da konuşturdunuz ve Antalya Film Festivali'nde 'Duruşma' ile "En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Ödülü"nü aldınız. Sinemaya bakış açınız nasıl?

Sinema, dizi ve tiyatro oyunculuğu arasında fark var mı sizce?

Ercan YAZGAN: Hiçbir fark yok. Hepsinde oyunculuk yapıyorsun. Ama sinema bambaşka bir şey. Sinema aslında senin oyunculüğün değil. Sinema, yönetmenin oyunculğu. O kareyi yönetmen kuruyor. Siz sadece lafları söylüyorsunuz. Beğenmezse bir daha söylüyorsunuz. 'Duruşma' için kimler ne yapacak tartışması yapılırken Umur Bugay, "mahallenin berberini Ercan oynasın" dedi. "Ben hafif homoseksüel oynayacağım" dedim. "Olmaz, saçmalama" dedi. "Sen sadece yazarsın oyuncu değilsin, o tarafına karışma" dedim. Film bitti, Antalya'ya gidildi, ben hiç ümitli olmadığım için Antalya'ya bile gitmedim. Televizyondan izledim şaşırdım, beklemiyordum. Daha sonra Jüri'deki bir arkadaşla karşılaştım. "Herkes 8'e 5 oyla falan aldı ödülü, ama sen öyle iyi oynamışsın ki 11'de 11 oyla aldın" dedi. Çok gurur verici bir şey bu tabii. 40 sene erkek olarak oynadık bir şey olmadı, homoseksüel oynadık ödül verdiler (Çülüyoruz).

ACME: Sinemada artık star yetişmiyor tartışmaları var, tiyatrodaki durum nasıl, iyi oyuncular yetişiyor mu?

Ercan YAZGAN: Maalesef. Gençler şimdi tiyatro ile ilgilenmiyor. Bir di-

zi yakalar mıyım diye düşünüyorlar. Tiyatrodan para kazanılmayacağını öğrendiler artık.

ACME: Sizin döneminizde mi kaldı yani idealist oyuncular?

Ercan YAZGAN: Ben Üsküdar'dan Çiçekçi'ye yürüdüğüm zamanları bilirim parasızlıktan. Oyun gece biterdi tramvay da en son 12'deydi, taksiye verecek param da ol-

madığı için yayan giderdim. Ama hala bu işi yapıyorum.

ACME: Sağlık durumunuz nasıl, herhangi bir kronik rahatsızlığınız var mı?

Ercan YAZGAN: Geçen sene bir tansiyon sorunu yaşadım. Sahnede birden burnum kanadı, tansiyonum 27'lere çıkmış ama sonra bir şey kalmadı.

ACME: Sağlığınıza gereken özene gösterir misiniz?

Ercan YAZGAN: Zamanında çok spor yapardım, 62 yaşına geldim artık ne spor yapayım. Oğluma devrettim, benim yerime o yapıyor. (Çülüyoruz)

ACME: Toplum olarak sağlık konusunda sizce yeterince bilinçli miyiz?

Ercan YAZGAN: Hiçbirimiz değil. En azından bir yürüyüş yapmak lazım. Bizim yaşımızdaki insanların artık halter çalışacak hali yok da en azından biraz yürüyüş yapılabilir. Ama hepimize zor geliyor böyle şeyler.

ACME: Son olarak tiyatro izleyicisine iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Ercan YAZGAN: Tiyatroya gelsinler. Onlar gelmezse biz de ölüp gideceğiz. Arkadan da zaten gelen yok. Tiyatronun yaşaması için onlara ihtiyacımız var. □